

HRVATSKI ZAVOD
ZA POLJOPRIVREDNU
SAVIJETODAVNU SLUŽBU

PRIRUČNIK ZA UZGAJIVAČE SVINJA

mr. sc. Draženka Gutzmirtl • Željko Kucjenić, dipl. inž. agr.
Ivana Jurišić, dipl. inž. agr • Vera Jandrić, dipl. inž. agr
Ljubica Kravarščan, dipl. inž. agr. • Tatjana Oršolić, dipl. inž. agr.
Nada Matić, dipl. inž. agr. • Mijo Žugaj, dipl. inž. agr.
Slavko Jelinić, dipl. inž. agr.

HRVATSKI ZAVOD ZA
POLJOPRIVREDNU SAVJETODAVNU SLUŽBU

PRIRUČNIK ZA UZGAJIVAČE SVINJA

mr. sc. Draženka Gutzmirtl
Željko Kucjenić, dipl. inž. agr.
Ivana Jurišić, dipl. inž. agr.
Vera Jandrić, dipl. inž. agr.
Ljubica Kravaršćan, dipl. inž. agr.
Tatjana Oršolić, dipl. inž. agr.
Nada Matić, dipl. inž. agr.
Mijo Žugaj, dipl. inž. agr.
Slavko Jelinić, dipl. inž. agr.

Zagreb, siječanj 2008.

Autori:

mr. sc. Draženka Gutzmirli
Željko Kucjenić, dipl. inž. agr.
Ivana Jurišić, dipl. inž. agr.
Vera Jandrić, dipl. inž. agr.
Ljubica Kravarščan, dipl. inž. agr.
Tatjana Oršolić, dipl. inž. agr.
Nada Matić, dipl. inž. agr.
Mijo Žugaj, dipl. inž. agr.
Slavko Jelinić, dipl. inž. agr.

Recenzija:

prof. dr. sc. Goran Kušec

Fotografije:

mr. sc. Vladimir Margeta
prof. dr. sc. Đuro Senčić
Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Tehnički urednik:

Vanda Čuljat, dipl. ing.

Lektor:

Ivan Martinčić, prof.

Tisak:

Birotisak d.o.o., Zagreb

Nakladnik:

Hrvatski zavod za poljoprivrednu
savjetodavnu službu
Kačićeva 9/III, Zagreb
telefon: 385 (0)1 4882 700
e-mail: hzpss@hzpss.hr
<http://www.hzpss.hr>

Naklada: 1000 primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnom
katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 652036

ISBN 978-953-6763-22-1

Ovaj rad posvećujemo dugogodišnjem djelatniku Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu Ivanu Gutzmirtlu za nesebičan rad na edukaciji savjetnika i poljoprivrednika na specijalističkom području svinjogojstva.

Priručnik za uzgajivače svinja nastao je na osnovi rada i iskustva te dosadašnjih pisanih stručnih publikacija Ivana Gutzmirtla.

SADRŽAJ

Predgovor	5
1. ETOLOGIJA SVINJA	7
2. PASMINE SVINJA I UZGOJNI PROGRAMI	11
2.1. Pasmine svinja	11
2.2. Uzgojni programi	12
3. SELEKCIJA SVINJA	15
3.1. Proizvodnja kvalitetnog rasplodnog materijala u svinjogojstvu	15
3.2. Odabir ženske prasadi za rasplod	21
4. RAZMNOŽAVANJE SVINJA	23
4.1. Rasplodivanje i postupak s rasplodnjacima	23
4.2. Umjetno osjemenjivanje	29
5. HRANIDBA SVINJA	36
5.1. Krmiva i normativi	36
5.2. Hranidba rasplodnih svinja	45
5.3. Hranidba tovnih svinja	50
6. SMJEŠTAJ SVINJA	53
6.1. Tehnološke cjeline	53
6.2. Tehničko-tehnološki normativi	60
6.3. Izgradnja objekata - EU standardi	66
7. UZGOJ POJEDINIH KATEGORIJA SVINJA	70
7.1. Uzgoj prasadi	70
7.2. Prihvat kupljene prasadi	74
8. UZGOJ SVINJA NA OTVORENOM	76
8.1. Genotipovi svinja na otvorenom	76
8.2. Potrebne površine	77
8.3. Odabir lokacije	77
8.4. Smještaj svinja po kategorijama	78
8.5. Hranidba	80
9. PROIZVODNJA KULENA I OSTALIH TRADICIJSKIH SUHOMESNATIH PROIZVODA	81
9.1. Sirovina za proizvodnju slavonskog kulena	81
9.2. Osnovna načela hranidbe i tova svinja	84
10. IZVODI IZ ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI (NN, 76/07.)	86
10.1. Dobivanje lokacijske dozvole	86
10.2. Dobivanje građevinske dozvole	88
10.3. Dobivanje uporabne dozvole	90
10.4. Investicijska studija	91
11. UDRUGE UZGJIVAČA SVINJA U RH	93
Literatura	95

Predgovor

Svinjogojska je proizvodnja jedna od najvažnijih grana stočarske proizvodnje. U nekim dijelovima Republike Hrvatske svinjogojstvo je gotovo primarno obilježje poljoprivredne proizvodnje, vezano uz tradiciju, a svinjsko meso i prerađevine od mesa temeljni su izvor animalnih proteina za domaću populaciju.

Današnja struktura svinjogojske proizvodnje u Republici Hrvatskoj, posebice na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, zahtijeva veće promjene u izgradnji novih proizvodnih sustava, uporabu kvalitetne genetske osnove, uvođenje suvremenih tehnoloških procesa te primjenu novih znanja i spoznaja u ishrani, radi postizanja visoke kakvoće proizvoda, u čemu standarde nameće konkurentno tržište.

Nužnost prilagodbe uvjetima otvorenog tržišta te potreba zadovoljavanja ekoloških standarda, dobrobiti životinja i kakvoće proizvoda, potaknula nas je da ovom tiskovinom pomognemo savjetima naših stručnjaka, a radi ostvarivanja boljih poslovnih rezultata i profitabilnosti na svinjogojskim obiteljskim gospodarstvima.

ravnatelj HZPSS-a

dr. sc. Ivan Katalinić